

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ

ГОЛОВНЕ СЛІДЧЕ УПРАВЛІННЯ

вул. Богомольця, 10, м. Київ, 01601

тел. (044) 254-93-33, факс (044) 253-6404

info@police.gov.ua

Ідентифікаційний код 40108578

ПОВІДОМЛЕННЯ

про підозру

місто Київ

«27» травня 2023 року

Старший слідчий в особливо важливих справах відділу розслідування кримінальних проваджень щодо неповнолітніх управління розслідування особливо тяжких злочинів Головного слідчого управління Національної поліції України майор поліції Покладюк Ярослав Ігорович, розглянувши матеріали досудового розслідування, внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 22022101110000222 від 30.06.2022, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 438 КК України та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення, керуючись ст. ст. 2, 22, 36, 40, 42, 276-279 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

Чалову Микиті Юрійовичу,
03 вересня 1998 року народження,
уродженцю Російської Федерації,
громадянину Російської Федерації,
військовослужбовцю 1-шої БТГр
(батальйонно тактичної групи) 104-ї
ДШП (гвардійський десантно –
штурмовий Червоного прапора, ордена
Кутузова полк) 76-ї ДШД (гвардійська
десантно – штурмова Чернігівська
Червоного прапора, ордена Суворова
дивізія) ПДВ (Повітрянодесантних
військ) ЗС РФ (Збройних Сил
Російської Федерації), який
zareєстрований та проживає за адресою:
Іркутська область, м. Усольє-Сибірське,
вулиця Інтернаціональна, будинок 10,
квартира 79, Російська Федерація, -

про те, що він підозрюється у інших порушеннях законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, поєднаним з умисним вбивством, вчинене за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 438 КК України.

СТИСЛИЙ ВИКЛАД ФАКТИЧНИХ ОБСТАВИН КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ, У ВЧИНЕННІ ЯКОГО ПІДОЗРЮЄТЬСЯ ОСОБА

24 жовтня 1945 року набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26 червня 1945 року, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі – ООН).

До складу ООН входять Україна, Російська Федерація (далі – РФ) та ще 49 країн-засновниць, а також інші країни світу.

Відповідно до частини 4 статті 2 Статуту ООН, усі Члени вказаної організації утримуються в своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним із Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 09 грудня 1981 року про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями: № 2131 (XX) від 21 грудня 1965 року, що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету; № 2625 (XXV) від 24 жовтня 1970 року, що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН; № 2734 (XXV) від 16 грудня 1970 року, що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки, та № 3314 (XXIX) від 14 грудня 1974 року, що містить Визначення агресії, – установлено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Цими ж міжнародними документами закріплено обов'язок держав: утримуватися від озброєної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації, здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Крім того, у статтях 1-5 Резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1974 року № 3314 (XXIX) серед іншого визначено, що ознаками агресії є застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної недоторканності чи політичної незалежності іншої держави, застосування збройної сили державою в порушення Статуту ООН.

Будь-яке з наступних діянь, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

- вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не мала, яка

є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;

- бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;

- блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;

- напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські та повітряні флоти іншої держави;

- застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за угодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;

- дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;

- засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, які мають настільки серйозний характер, що це є рівнозначним наведеним вище актам, або її значна участь у них.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року (далі – Декларація) вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

Незалежність України визнали держави світу, серед яких і РФ.

Згідно з пунктами 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05 грудня 1994 року, РФ, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01 серпня 1975 року поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до Договору між Україною та РФ про українсько-російський державний кордон від 28 січня 2003 року (ратифікований РФ 22 квітня 2004 року), територія Автономної Республіки Крим (далі – АР Крим), м. Севастополя, Донецької і Луганської областей відноситься до території України.

Статтями 1, 2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною.

Статтею 73 Конституції України закріплено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Упродовж 2013 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади РФ та службових осіб з числа керівництва Збройних сил Російської Федерації (далі – ЗС РФ), досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний курс розвитку України, підготовка до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, які були розцінені представниками влади і ЗС РФ як безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам РФ, що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації та можливої денонсації угод щодо тимчасового розташування чорноморського флоту РФ на території України – в АР Крим та м. Севастополі.

Свою злочинну мету співучасники з числа представників влади та ЗС РФ вирішили досягти шляхом розв'язання та ведення агресивної війни проти України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців ЗС РФ, у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на території АР Крим і м. Севастополя, а також залучення до виконання злочинного плану інших осіб, у тому числі громадян України та РФ, створення і фінансування не передбачених законом збройних формувань та вчинення інших злочинів.

При цьому вони усвідомлювали, що такі протиправні дії призведуть до порушення суверенітету і територіальної цілісності України, незаконної зміни меж її території та державного кордону, заподіяння значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, передбачали і прагнули їх настання.

З метою реалізації вказаного умислу впродовж 2013 року на території РФ службові особи генерального штабу ЗС РФ, на виконання наказів та під безпосереднім керівництвом представників влади та службових осіб ЗС РФ, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, розробили злочинний план, яким передбачалося досягнення військово-політичних цілей РФ, які, на думку співучасників, були прямо пов'язані з необхідністю незаконної окупації та подальшої анексії АР Крим, м. Севастополя та південно-східних регіонів України та, поряд із застосуванням політичних, дипломатичних, економічних та інформаційних заходів, використання протестного потенціалу населення південно-східних регіонів України для організації сепаратистських референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

Ураховуючи, що територія АР Крим та м. Севастополя мала найбільше військово-стратегічне значення для представників влади та ЗС РФ серед інших територій України, які були об'єктом їх злочинного посягання, а також те, що на вказаній території дислокувалися підрозділи чорноморського флоту РФ, це сприяло найбільш прихованому використанню регулярних військ ЗС РФ поряд з

іншими елементами гібридної війни, а тому ведення гібридної війни проти України співучасники злочинного плану вирішили розпочати на території півострова Крим.

Для ефективної реалізації плану вирішено залучити військовослужбовців ЗС РФ, співробітників інших силових відомств РФ, представників влади, інших громадян РФ та України. Крім того, з цією ж метою, представниками влади РФ створено та озброєно іррегулярні незаконні збройні формування, озброєні банди та групи найманців, якими керували офіцери спецслужб і ЗС РФ.

Так, починаючи з 20 лютого 2014 року для реалізації вищезазначеного умислу, з метою блокування та захоплення адміністративних будівель і ключових об'єктів військової та цивільної інфраструктури для забезпечення військової окупації та подальшої анексії РФ території АР Крим та м. Севастополя, на територію суверенної держави Україна, а саме АР Крим та м. Севастополь, здійснено вторгнення військовим, морським та повітряним транспортом окремих підрозділів ЗС РФ.

У подальшому військовослужбовцями ЗС РФ здійснено захоплення будівель центральних органів влади АР Крим та встановлено контроль над їхньою діяльністю з метою забезпечення прийняття вигідних та необхідних для РФ рішень. Крім того здійснено блокування автошляхів, захоплення аеропортів та транспортних підприємств, військових частин Збройних Сил України, пошкодження та знищення військового майна, що має важливе оборонне значення для України.

Відтак всупереч міжнародному правопорядку, з нехтуванням державного суверенітету та територіальної цілісності України, починаючи з 20 лютого 2014 року, представниками влади РФ і службовими особами ЗС РФ розпочато збройне вторгнення регулярних військ РФ на територію України з метою зміни меж території та державного кордону України, на порушення порядку, встановленого Конституцією України, та військової окупації території АР Крим і м. Севастополя.

Також представниками влади і ЗС РФ вчинялися дії щодо зміни меж території та державного кордону України на іншій території України.

Так, вказаними особами у березні – квітні 2014 року організовувалися та проводилися антиурядові протестні акції, найбільш масові з яких – у Луганській, Донецькій, Харківській, Дніпропетровській, Запорізькій, Миколаївській, Херсонській та Одеській областях з метою поширення сепаратистських проросійських гасел та здійснення силового захоплення адміністративних будівель органів державної влади для послідувочої організації незаконних референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

З метою гарантованого досягнення указаних цілей та створення видимості того, що в Україні триває внутрішній конфлікт, представники влади та ЗС РФ вирішили створити на її території терористичні організації, які поряд із основною функцією – здійснення терористичної діяльності, створювали враження діяльності в межах Донецької та Луганської областей опозиційних сил, які нібито від імені та за цілковитої підтримки місцевого населення відстоюють їх право на самовизначення та незалежність, що прямо суперечить Конституції України та нормам міжнародного права.

Так, під безпосереднім керівництвом та контролем невстановлених на цей час представників влади та ЗС РФ, 07 квітня 2014 року на території Донецької області України створено терористичну організацію «Донецька Народна Республіка» (далі – «ДНР»), а 27 квітня 2014 року на території Луганської області України – терористичну організацію «Луганська Народна Республіка» (далі – «ЛНР»), у складі яких утворені незаконні збройні формування, які функціонують і по теперішній час.

Контроль та координація діяльності цих терористичних організацій, як і їх фінансове та матеріальне забезпечення, у тому числі зброєю, боєприпасами, військовою технікою, здійснюється представниками влади та ЗС РФ.

Основними завданнями учасників указаних терористичних організацій є насильницьке повалення конституційного ладу, захоплення державної влади в Україні, зміна меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, шляхом застосування зброї, вчинення терористичних актів – здійснення вибухів, підпалів та інших дій, які створюють небезпеку для життя та здоров'я людини, загрозу заподіяння значної майнової шкоди та настання інших тяжких наслідків.

Незаконні збройні формування терористичних організацій «ДНР» і «ЛНР», іррегулярні збройні формування РФ та військовослужбовці ЗС РФ чинять збройний опір Україні у відновленні територіальної цілісності та забезпеченні правопорядку, при цьому учасники політичного блоку вказаних терористичних організацій, за підтримки та сприяння представників влади РФ під виглядом органів державної влади, створили окупаційні адміністрації РФ, які забезпечують подальшу окупацію та здійснюють управління вказаними територіями на місцевому рівні.

Оскільки окупація АР Крим та м. Севастополя, частини Донецької і Луганської областей України не принесла бажаних результатів у вигляді встановлення впливу над політичними та економічними процесами в Україні, відмови від співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації, та відмови від євроінтеграційного курсу розвитку країни, вищим політичним і військовим керівництвом РФ вирішено перейти до наступного етапу збройної агресії проти України, розв'язаної ще з лютого 2014 року, а саме до повномасштабного вторгнення на територію України із застосуванням ЗС РФ та інших воєнізованих формувань РФ.

З листопада 2021 року представники влади та ЗС РФ, з метою підготовки до повномасштабного нападу на Україну, організували перекидання підрозділів збройних сил та інших військових формувань РФ до кордонів України, що пояснювалося запланованими спільними російсько-білоруськими навчаннями «Союзна рішучість-2022», які розпочалися 10 лютого 2022 року.

Станом на 8 лютого 2022 року вздовж усього кордону з Україною з боку РФ, Республіки Білорусь та тимчасово окупованих територій України зосереджено 140 тис. військових РФ, включаючи повітряний та морський компонент.

З метою створення приводів для ескалації воєнного конфлікту і здійснення спроби виправдання своєї агресії перед громадянами РФ та світовою спільнотою, представниками влади та ЗС РФ розроблено окремий план, який передбачав

вчинення дій, спрямованих на введення в оману і залякування громадян РФ та мешканців тимчасово окупованих територій України, а також вчинення провокацій, які полягали у імітації нападів і вогневих ударів, вчинених нібито підрозділами Збройних Сил України по території РФ та тимчасово окупованим територіям України.

Одночасно із зазначеним передбачалося визнання керівництвом РФ «ДНР» і «ЛНР» незалежними державами та отримання від них звернення з запитом про надання військової підтримки, яка викликана нібито агресією Збройних Сил України.

На виконання зазначених намірів, 15 лютого 2022 року Державна Дума РФ звернулася до президента РФ з проханням визнати незалежність «самопроголошених Донецької та Луганської Народних Республік».

18 лютого 2022 року керівниками російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей повідомлено про проведення евакуації місцевого населення тимчасово окупованих територій України до Ростовської області, що пояснювалося вигаданими застереженнями про те, що Збройні Сили України мають намір атакувати тимчасово окуповані території та здійснити їх силове повернення під контроль України.

19 лютого 2022 року вказаними особами було оголошено так звану загальну мобілізацію жителів тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей.

21 лютого 2022 року керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей звернулися до президента РФ з проханням визнати незалежність так званих «Донецької та Луганської Народних Республік».

В цей же день, президент РФ скликав позачергове засідання Ради Безпеки РФ, де обговорено питання щодо доцільності визнання незалежності «Донецької та Луганської Народних Республік».

Службові особи з числа вищого керівництва РФ, які входять до складу Ради Безпеки РФ, публічно підтримали звернення Державної Думи РФ та заявили про необхідність визнання президентом РФ незалежності «ДНР» та «ЛНР».

Цього ж дня, президент РФ підписав указ про визнання незалежності «ДНР» та «ЛНР».

22 лютого 2022 року Президент РФ підписав з керівниками російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей договори про дружбу, співробітництво та взаємну допомогу, які в той же день ратифіковані Державною Думою та Радою Федерації РФ

В цей же день Президент РФ, реалізуючи злочинний план, з метою надання видимості законності дій по нападу на Україну, направив до Ради Федерації РФ звернення про використання ЗС РФ за межами РФ, яке було задоволено.

23 лютого 2022 року керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей звернулися до Президента РФ з проханням надати допомогу у відбитті надуманої ними

воєнної агресії «українського режиму щодо населення» так званих «Донецької та Луганської Народних Республік».

24 лютого 2022 року о 5 годині Президент РФ оголосив про своє рішення почати військову операцію в Україні.

В подальшому, цього ж дня, ЗС РФ, які діяли за наказом керівництва РФ і ЗС РФ, віроломно здійснено пуск крилатих та балістичних ракет по аеродромам, військовим штабам і складам Збройних Сил України, а також підрозділами ЗС РФ та інших військових формувань РФ здійснено широкомасштабне вторгнення на територію суверенної держави Україна.

У період з 5 години 24 лютого 2022 року по сьогоднішній день підрозділи збройних сил та інших військових формувань РФ здійснюють спроби окупації українських міст, які супроводжуються бойовим застосуванням авіації, артилерійськими та ракетними ударами, а також застосуванням броньованої техніки та іншого озброєння. При цьому вогневі удари здійснюються по об'єктам, які захищені нормами міжнародного гуманітарного права. Зазначені дії призвели до тяжких наслідків у вигляді загибелі людей, у тому числі дітей, отримання ними тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості та заподіяння матеріальних збитків у вигляді знищення будівель, майна та інфраструктури.

Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», у зв'язку з військовою агресією РФ проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» в Україні введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року, який діє по цей час.

Далі, ЗС РФ та інші військові формування РФ із території Республіки Білорусь здійснили перетин державного кордону України поза пунктами пропуску та, переслідуючи мету окупації українських населених пунктів, почали рух у напрямку міста Києва.

Продовжуючи рух у напрямку міста Києва, 04 березня 2022 року ЗС РФ та інші військові формування РФ, зайняли позиції на території Бучанського району Київської області, зокрема, в місті Буча.

Статті 3, 28 Конституції України передбачають, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню.

Стаття 27 Конституції України визначає, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека є найвищою соціальною цінністю та ніхто не може бути свавільно позбавлений життя.

З метою запобігання зайвих страждань та невинуватих жертв серед цивільного населення, заподіяння великого і тривалого збитку природному середовищу, пов'язаних із воєнними діями, для сторін, які воюють, встановлюються заборони та обмеження у виборі методів і засобів ведення воєнних дій.

Статтею 2 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року (далі – Конвенція) визначено, що «... Конвенція

застосовується до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни.

Конвенція також застосовується до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив».

Стаття 27 Конвенції визначає, що особи, які перебувають під захистом, мають право за будь-яких обставин, на особисту повагу, повагу до своєї честі, права на сім'ю, їхніх релігійних переконань та обрядів, звичок та звичаїв. До них завжди слід ставитися гуманно й захищати їх, зокрема, від будь-якого акту насильства чи залякування, від образ та цікавості натовпу.

Сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, відповідає за поведження своїх представників із цими особами, причому це не знімає особистої відповідальності з таких представників.

Крім того, згідно статті 31 Конвенції жодний примус фізичного чи морального порядку не може застосовуватися до осіб, які перебувають під захистом, зокрема з метою отримання від них або від третіх осіб якихось відомостей.

Також, згідно статті 32 Конвенції, забороняється застосування будь-яких заходів, які можуть завдати фізичних страждань або призвести до знищення осіб, що перебувають під захистом, які є під їхньою владою. Ця заборона поширюється не лише на вбивства, тортури, тілесні покарання, калічення та медичні чи наукові дослідження, які не викликані потребою лікування особи, що перебуває під захистом, а й на будь-яке інше брутальне поведження з боку як цивільних, так і військових властей.

Згідно статті 147 Конвенції заборонено вбивство, тортури або нелюдяне поведження, зокрема біологічні експерименти, які умисно спричиняють великі страждання чи серйозні травми тілу чи здоров'ю.

Крім того, відповідно до статей 50, 51 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 08 червня 1977 року, цивільне населення складається з усіх осіб, які є цивільними особами. Цивільне населення й окремі цивільні особи користуються загальним захистом від небезпек, що виникають у зв'язку з військовими операціями. Цивільне населення як таке, а також окремі цивільні особи, не повинні бути об'єктом нападів. Заборонено акти насильства чи загрози насильства, що мають головною метою тероризувати цивільне населення.

Напади невибіркового характеру заборонено. До нападу невибіркового характеру належать: напади, не спрямовані на конкретні військові об'єкти; напади, при яких застосовуються методи або засоби ведення військових дій, які не можуть бути спрямовані на конкретні військові об'єкти; напади, при яких застосовуються методи або засоби ведення військових дій, наслідки яких не можуть бути обмежені, як це вимагається згідно з цим Протоколом; і які, таким чином, у кожному такому випадку поразяють військові об'єкти й цивільних осіб або цивільні об'єкти, не розрізняючи їх; напади, котрі, як можна очікувати, попутно потягне за собою втрати життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб та шкоду

цивільним об'єктам, або те й інше разом, які були б надмірними щодо конкретної і безпосередньої воєнної переваги, якої передбачається таким чином досягти.

Статтею 52 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 08 червня 1977 року, передбачено, що цивільні об'єкти не повинні бути об'єктом нападу або репресалій. Цивільними об'єктами є всі ті об'єкти, які не є воєнними об'єктами, як вони визначені в пункті 2.

Напади повинні суворо обмежуватися об'єктами. Що стосується об'єктів, то воєнні об'єкти обмежуються тими об'єктами, які через свій характер, розміщення, призначення або використання вносять ефективний вклад у воєнні дії і повне або часткове руйнування, захоплення чи нейтралізація яких за існуючих у даний момент обставин дає явну воєнну перевагу.

У разі сумніву в тому, чи не використовується об'єкт, який звичайно призначений для цивільних цілей, наприклад, місце відправлення культу, житловий будинок чи інші житлові будови або школа, для ефективної підтримки воєнних дій, передбачається, що такий об'єкт використовується в цивільних цілях.

Також, згідно частини другої статті 75 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій вбачається, що заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці такі дії, незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів: а) насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, зокрема: 1) вбивство; 2) катування всіх видів - фізичні чи психічні; 3) тілесні покарання; 4) каліцтво.

У ході активних бойових дій, з метою подальшого руху ЗС РФ у напрямку міста Києва та забезпечення подолання супротиву військ України на території Київської області військовослужбовцями ЗС РФ, не пізніше 04 березня 2022 року взято під частковий контроль ряд населених пунктів Бучанської міської територіальної громади в Бучанському районі Київської області, зокрема місто Буча.

У цей час, на території вказаних населених пунктів перебувало цивільне населення, яке не брало участі у збройному конфлікті.

Так, з 04 березня 2022 року по 05 березня 2022 року, точного часу досудовим розслідуванням не встановлено, на території Державної установи «Дитячий позаміський заклад оздоровлення та відпочинку «Променистий» Національної поліції України» за адресою: Київська область, Бучанський район, місто Буча, вулиця Вокзальна, 123, було розміщено війська ЗС РФ, зокрема перша та друга батальйонні тактичні групи 104-го ДШП (гвардійський десантно – штурмовий Червоного прапора, ордена Кутузова полк) 76-ї ДШД (гвардійська десантно – штурмова Чернігівська Червоного прапора, ордена Суворова дивізія) ПДВ (Повітрянодесантних військ) ЗС РФ.

Пізніше, 05 березня 2022 року, в ранній час доби, точний час досудовим розслідуванням не встановлено, але не пізніше 07 години 10 хвилин, виконуючий обов'язки командира 104-го ДШП надав вказівку покинути вказану територію дитячого табору та рухатися першій і другій батальйонним тактичним групам військовослужбовців ЗС РФ, в напрямку лісової зони поруч села Здвижівка Бучанського району Київської області. Першою бойовою машиною у військовій колоні було визначено БМД-2 з бортовим номером «111», яка виїхала на

визначений маршрут, що проходив по вулиці Леха Качинського (колишня назва – вулиця Чкалова) міста Буча в сторону вулиці Новое шоссе, інші бойові машини слідували за нею на відстані 10-20 метрів.

При цьому, не встановленою досудовим розслідуванням особою з числа керівного складу 104-го ДШП, діючи умисно, спільно та узгоджено з підпорядкованими їй військовослужбовцями ЗС РФ, якими було зайнято бойові позиції та у подальшому здійснювався рух у військовій колоні, маючи умисел направлений на вчинення інших порушень законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, у формі нападів не вибіркового характеру на цивільні об'єкти і цивільне населення, поєднаних з умисним вбивством, за попередньою змовою групою осіб, покидаючи бойові позиції, віддав протиправний наказ підлеглим з числа військовослужбовців першої батальйонної тактичної групи 104-го ДШП ЗС РФ на напад не вибіркового характеру на цивільні об'єкти і цивільне населення, шляхом розстрілу цивільного населення та будь-яких транспортних засобів, які рухаються на зустріч по вулиці Леха Качинського у місті Буча Київської області та інших вулиць до моменту прибуття до нового визначення місця дислокації та зайняття бойових позицій військовослужбовцями ЗС РФ, у зв'язку з чим у невстановлених військовослужбовців першої батальйонної тактичної групи 104-го ДШП ЗС РФ, сформувався кримінально протиправний, спільний з злочинний умисел.

У цей час, 05 березня 2022 року, в ранній час доби, точного часу досудовим розслідуванням не встановлено, але не пізніше 07 год. 10 хв., перебуваючи за місцем свого постійного проживання за адресою: Київська область, Бучанський район, місто Буча, вулиця Миколи Мурашка, 16, сім'я Чикмарьових, у складі чоловіка Чикмарьова Олександра Олександровича, 22 серпня 1979 року народження, дружини Чикмарьової Маргарити Олегівни, 27 березня 1988 року народження, двох малолітніх дітей Чикмарьова Матвея Олександровича, 02 липня 2012 року народження та Чикмарьова Кліма Олександровича, 13 квітня 2017 року народження, домовились з особами, які проживають поруч за адресою: Київська область, Бучанський район, місто Буча, вулиця Івана Руденка, 1, а саме: Товкач Галиною Романівною, 08 квітня 1966 року народження, Товкач Олегом Антоновичем, 27 лютого 1960 року народження, та Коваленко Тетяною Василівною, 27 вересня 1968 року народження, про спільний виїзд за межі Київської області в сторону західних областей України з метою збереження власного життя та здоров'я, загроза яким була створена внаслідок ведення бойових дій військовослужбовцями ЗС РФ на території Київської області.

Для виїзду за межі Київської області вказаними особами було вирішено використовувати власні транспортні засоби, які перебували в їх користуванні, а саме: автомобіль марки та моделі FORD C-MAX TREND, білого кольору, державний номерний знак АІ 4731 НХ, вікна не тоновані, та DODGE JOURNEY, білого кольору, державний номерний знак АІ 9986 ОТ, вікна не тоновані; а також обрано маршрут руху в сторону Бучанського міського парку по вулиці Леха Качинського, далі в сторону Лісова Буча, де здійснити зупинку та визначитись з маршрутом руху до західних областей України.

Для подальшого руху вказані особи розмістились в автомобілях наступним чином: за кермо автомобілю FORD C-MAX TREND сів Чикмарьов О.О., позаду

нього на задньому сидінні розмістилися Чикмарьова М.О., Чикмарьов К.О. та Чикмарьов М.О., за кермо автомобіля DODGE JOURNEY сіла Товкач Г.Р., з правої сторони на передньому сидінні розмістився Товкач О.А. та позаду нього на задньому сидінні розмістилася Коваленко Т.В.

Під час руху в напрямку Бучанського міського парку по вулиці Леха Качинського у місті Буча Бучанського району Київської області першим рухався автомобіль FORD C-MAX TREND під керуванням Чикмарьова О.О., одразу позаду нього рухався автомобіль DODGE JOURNEY під керуванням Товкач Г.Р.

У подальшому, точного часу досудовим розслідуванням не встановлено, але не пізніше 07 години 16 хвилин, вказані автомобілі рухались автодорогою по вулиці Леха Качинського, 3, проїжджали повз Парк Чорнобиля з правої сторони та приміщення заводу групи компаній UTEM з лівої сторони. Побачивши в напрямку руху на дистанції близько 100 метрів перед собою військову техніку ЗС РФ Чикмарьов О.О. з метою збереження життя та здоров'я своєї родини, а також осіб які слідували за ним в авто позаду, прийняв рішення та зупинив автомобіль FORD C-MAX TREND з правої сторони на узбіччі автодороги, заїхавши у кишеню для зупинки громадського транспорту. Також одразу за ним на узбіччі автодороги зупинив свій рух автомобіль DODGE JOURNEY під керуванням Товкач Г.Р.

Далі, заступник командира бойової машини – наводчик-оператор бойової машини десанту БМД-2 з бортовим номером «111» Чалов Микита Юрійович, діючи умисно, за попередньою змовою з невстановленою досудовим розслідуванням особою з числа керівного складу 104-го ДШП ЗС РФ, а також невстановленими досудовим розслідуванням військовослужбовцями першої батальйонної тактичної групи 104-го ДШП ЗС РФ, перебуваючи в складі екіпажу передньої бойової машини військової автоколонії, рухаючись по вулиці Леха Качинського в напрямку вулиці Нове шосе в місті Буча Бучанського району Київської області, усвідомлюючи, що перед ним на узбіччі зупинили свій рух два цивільні автомобілі білого кольору без будь-яких сторонніх маркувань, тонувань чи позначок, в якому знаходяться цивільні особи в цивільній формі одягу, на яких поширюються норми міжнародного гуманітарного права та які не мають можливості чинити опір, а також у яких була відсутня будь-яка зброя, знаряддя чи засоби, маючи умисел на інші порушення законів та звичаїв війни, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, у формі нападу не вибіркового характеру на цивільні об'єкти і цивільне населення, поєднаних з умисним вбивством, за попередньою змовою групою осіб, в порушення, окрім іншого, основних норм міжнародного права, а саме вимог статей 31, 32, 147 Конвенції про захист цивільного населення під час війни та статей 51, 52, 75 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій, відкрив вогонь на ураження з 30 мм автоматичної гармати 2А42 по транспортним засобам FORD C-MAX TREND, з державним номерним знаком АІ 4731 НХ, та DODGE JOURNEY, з державним номерним знаком АІ 9986 ОТ, в результаті чого Чикмарьова М.О., Чикмарьов М.О., Чикмарьов К.О., Товкач О.А. отримали поранення в результаті чого настала смерть та спричинено тяжкі тілесні ушкодження Чикмарьову О.О. у вигляді мінно-вибухової травми, яка призвела до ампутації лівої гомілки у лівій третині та чисельних уламкових травм лівого стегна, промежини та лівої нижньої щелепної ділянки, тілесні ушкодження Товкач Г.Р. у вигляді наскрізного

вогнепального поранення правого надпліччя, відкритого уламкового перелому правої ключиці та тілесні ушкодження Коваленко Т.В. у вигляді осколкового поранення правого плеча, передпліччя, правої кисті, вогнепального поранення правої гомілки.

Вказані умисні дії Чалова М.Ю. та інших невстановлених досудових розслідуванням осіб з числа військовослужбовців ЗС РФ, призвели до умисного протиправного заподіяння смерті Чикмарьової М.О., Чикмарьова М.О., Чикмарьова К.О., Товкача О.А., спричинення тілесних ушкоджень Чикмарьова О.О., Товкач Г.Р. та Коваленко Т.В., а також до знищення автомобіля FORD C-MAX TREND, з державним номерним знаком АІ 4731 НХ вартістю 254 520,00 грн, та пошкодження автомобіля DODGE JOURNEY, з державним номерним знаком АІ 9986 ОТ.

Отже, здійснивши напад не вибіркового характеру на цивільні об'єкти і цивільне населення в результаті чого вбито четверо цивільних осіб та поранено троє цивільних осіб і пошкоджено цивільне майно, Чалов М.Ю. порушив вимоги ст. ст. 3, 27, 31, 32, 147 Конвенції про захист цивільного населення під час війни, підписаній у м. Женева 12.08.1949 та ст. ст. 51, 52, 75 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол І), від 8 червня 1977 року.

Таким чином, Чалов Микита Юрійович підозрюється у інших порушеннях законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, поєднаним з умисним вбивством, вчинене за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 438 КК України.

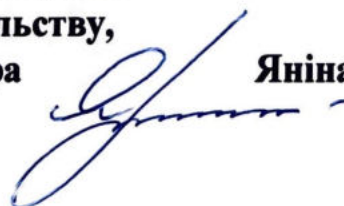
Старший слідчий в особливо важливих
справах відділу розслідування кримінальних
проваджень щодо неповнолітніх управління
розслідування особливо тяжких злочинів
Головного слідчого управління
Національної поліції України
майор поліції

Ярослав Ігоревич ПОКЛАДУК

«ПОГОДЖЕНО»

Прокурор, який здійснює процесуальне
керівництво у кримінальному провадженні -
начальник відділу процесуального керівництва
досудовим розслідуванням та
підтримання публічного обвинувачення
Департаменту захисту інтересів дітей
та протидії домашньому насильству,
Офісу Генерального прокурора
«27» травня 2023 року

Яніна Валеріївна ТЕРТИЧНА

Підозрюваному Чалову Микиті Юрійовичу, 03.09.1998 р.н., роз'яснені процесуальні права, передбачені ч. 3 ст. 42 КПК України, а саме:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені КПК України, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту – мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених КПК України та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або в будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями ст. 213 КПК України;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому КПК України, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі ст. 290 КПК України;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому КПК України;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність,

досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра не підтвердилась;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний Чалов Микита Юрійович, 03.09.1998 зобов'язаний (ч. 7 ст. 42 КПК України):

1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

Повідомлення про підозру мені вручено. Процесуальні права та обов'язки мені повідомлено. Пам'ятку про права та обов'язки підозрюваного мені вручено.

« _____ » год « _____ » хв « _____ » _____ 2023 року

Підозрюваний: _____ (підпис) _____ (прізвище, ініціали)
 Захисник: _____ (підпис) _____ (прізвище, ініціали)

**Старший слідчий в особливо важливих
 справах відділу розслідування кримінальних
 проваджень щодо неповнолітніх управління
 розслідування особливо тяжких злочинів
 Головного слідчого управління
 Національної поліції України
 майор поліції**

Ярослав Ігорович ПОКЛАДУК